MP Väsbys förslag till Flerårsplan med budget för Upplands Väsby 2026-2028

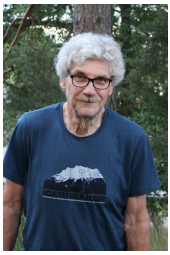
Komplettering november 2025

miljöpartiet de gröna

UPPLANDS VÄSBY

Gröna utgångspunkter

Miljöpartiet föddes ur arbetet för miljö, jämställdhet, fred och solidaritet.

Miljöpartiets vision är ett samhälle i balans mellan frihet och solidaritet. Balans mellan mänsklig aktivitet och långsiktigt livskraftiga skogar, rena hav och ett välmående växt- och djurliv. Det är ett samhälle där det är gott att leva.

Vår generation måste ta ansvar för att lösa klimatkrisen, vi kan inte lämna över den till våra barn. Vi måste även stoppa minskningen av biologisk mångfald och skapa ett samhälle där vi varken bränner ut oss själva eller planeten. Miljöpartiet formar vår politik utifrån forskning för att kunna lämna över en lite bättre värld till kommande generationer.

Vi utvärderar vår politik utifrån hur den påverkar våra barn och barnbarns möjligheter, utsatta människor i vårt eget samhälle, människor i andra delar av världen samt djur, natur och ekosystem. Vi gör det eftersom allt hänger ihop.

Samhället vi kunnat bygga med olja som superkraft har kommit till vägs ände. Idag ligger politiken ofta efter näringslivet vad gäller att hitta lösningar som inte utarmar jordens resurser eller skadar klimatet. Vi välkomnar ett aktivt arbete tillsammans med näringslivet i Väsby för att påskynda den gröna rättvisa omställningen

Vi tar ett långsiktigt ekonomiskt ansvar genom smartare fastighetsinvesteringar.

Vi behöver påskynda utvecklingen och ta stora gemensamma kliv för klimatet.

Vårt budgetförslag

I detta dokument kompletterar vi Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsbys förslag till Flerårsplan med budget 2026-2028. Vårt budgetförslag förhåller sig till S, VB, och Ls Flerårsplan med budget 2026-2028. Vi menar att beslut eller icke beslut som får långtgående konsekvenser har tagits av nuvarande styre med stöd av V. Vi uppfattar vidare en stor osäkerhet i de befolkningsprognoser som styrande partier grundar många av sina beslut på. I vårat budgetförslag finns buffert för oförutsedda händelser.

Vi prioriterar att utöka resurser och ge uppdrag för ett mer ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Väsby. I tabellen nedan visar vi skillnader i finansiering. Miljöpartiet preciserar våra förslag på kommande sidor med uppdrag till förvaltningen, ändrade investeringar och kommunersättningar.

Angivna belopp för kommunersättningar är årligen från och med 2026 om inte annat anges.
Vad gäller strategiska markförvärv så kan vi komma att ha en annan uppfattning än vad nuvarande styre presenterar. Vi kommer därför i samband med vart och ett, i kommande beslut lämna våra synpunkter och ge bättre och mer kostnadseffektiva förslag på lösningar.

Miljöpartiet tar bort stora investeringar som tex. skolan, idrottshallen och fotbollsplanen på Västra Eds Allé, vi utvecklar Vilundaparken och Runbyskolan istället för att ta jordbruksmark i anspråk. Miljöpartiet har prioriterat bort tillfällig lekpark vid stationen och prioriterar alternativ till stora ineffektiva fastighetsinvesteringar. Vi tar ansvar för att inte skapa kostnadsdrivande tomma skolplatser.

Vi finansierar vårt förslag genom		
Skattehöjning 20 öre Alternativt minskade utgifter i verksamhet och lägre investeringskostnader.	28 mkr	
Intäkter för samordnad parkering, minskade kostnader för skolskjuts och turbundna resor	5,5 mkr	TFU/UN
Minskning politiska arvoden och nämndstorlek	2,2 mkr	KS
Annan modell för lokalersättning	5 mkr	UN
Minskat behov av planresurser	4,5	KS
Minskade konsultarvoden	1 mkr	Samtliga kontor
Effektivare lokalanvändning & energibesparing	3 mkr	Samtliga kontor
Ingen temporär temalekpark i stationsområdet	0,5 mkr	TFU/ KS
SUMMA	49,7 mkr	

Öka takten i miljö- och klimatarbetet

Världen hettas upp allt snabbare. Med ett hetare klimat kommer torka, översvämningar, matbrist och extremväder att bli vanligare. Sverige har globalt sett mycket stora klimatutsläpp per person. Takten i kommunens Miljö- och klimatarbete behöver öka. Vi behöver följa upp kommunens samtliga avtal och se till att vi får det vi betalar för.

Vi vill att Väsby ställer om och satsar på klimatsmarta lösningar. Klimatomställningen ska drivas av innovationslust, ny teknik, målinriktad upphandling och nya goda vanor. Sverige har tappat takten och Väsby har sedan tidigare tappat positioner. Sverige skulle kunna gå före i världen och Väsby skulle kunna gå före i Sverige.

Vi vill vidareutveckla kommunens klimatstrategi samt arbeta aktivt utifrån den uppdaterade koldioxidbudgeten. Resurserna för miljöledarskap behöver öka. Vi behöver säkra mer klimatsmarta bostäder och investeringar i det syftet behöver göras även i kommunens egna fastigheter.

Kommunen ska ställa långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav vid upphandlingar.

Väsbys näringsliv har en viktig roll i arbetet när vi återtar positionen som miljöledande kommun. Omställningen till det hållbara samhället behöver ske utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv och genom nytänkande och innovation. Vi vill se nya affärsmöjligheter och tjänster för att möjliggöra omställningen.

Centralt i klimatarbetet är att säkra jord och skog samt att de brukas regenerativt.

Mat

Kommunen behöver öka efterfrågan på närproducerad mat genom upphandling och avtalsuppföljning. Vi behöver stimulera och stötta hållbar lokal livsmedelsproduktion och främja det regenerativa jordbruket. Vi vill att maten som kommunen serverar till våra barn, unga och äldre blir klimatsmart. Det behövs ambitiösa mål. Vi vill se 75 procent ekologisk, ökad andel vegetarisk och 60 procent svekologisk mat till 2030. Matsvinnet måste minska och kvaliteten i köken och på tallrikarna måste höjas. För att öka andelen mat som lagas på plats behöver arbetet påskyndas för tillagningskök på Runbyskolan. Arbetet med Fairtrade City bör återinföras. När köket i Grimsta är på plats vill vi att köket i Messingen används som köket var tänkt från början, för att också laga mat till Väsbys äldre. Fler ska ha möjlighet att äta i Messingen och utveckling av matsalen behöver ske. De 100 ha jordbruksmark som de övriga partierna säger ok till att bebygga skulle täcka behovet av närproducerade grönsaker till Väsbys offentliga måltider som serveras till våra barn, unga och äldre.

Cirkulär ekonomi

Konsumtionen av allt från fordon till kläder behöver minska till nivåer som är långsiktigt hållbara. Vi vill arbeta för lösningar som gör det möjligt att i större utsträckning dela på bilar, verktyg och redskap man bara behöver ibland. Vi vill påskynda arbetet med återvinningsgalleria där Väsbyborna kan lämna in saker de inte längre behöver, så att de kan repareras och säljas igen. Väsby är på god väg att göra det lättare för medborgarna att sortera sitt avfall och återbruka i större utsträckning. Vi vill även se att ex. arbetskläder som används lagas i större utsträckning. Arbetet för den cirkulära ekonomin behöver gå betydligt snabbare.

Giftfri miljö

Vi drabbas alla av de skadliga ämnen som finns i våra kläder, vår mat och vår miljö. Barn är särskilt utsatta. Miljöpartiet driver på för att alla ska få en giftfri vardag. Farliga ämnen som är svåra att bli av med finns överallt omkring oss, till exempel i kläder, leksaker, hygienprodukter, elektronik, möbler och byggmaterial. Det vill vi ändra på, eftersom de bland annat kan ge allergier, vara hormonstörande och cancerframkallande. Vårt mål är att alla farliga kemikalier ska fasas ut och att alla ska få en giftfri vardag. De farliga ämnena ska ersättas av bättre alternativ.

Uppdrag

1. Klimatbudget:
Intensifiera arbetet för att uppdatera och öka takten i att nå klimatbudgeten och tillhörande aktivitetsplan. Genomför strategiska markköp för att säkra kolsänkan i jord och skog. (KS)

2. Utveckla klimatsmarta tjänster och förmånspaket:
I samverkan med Väsbys näringsliv kan klimatsmarta förmånspaket utvecklas. Förstärk arbetet med den cirkulära delningsekonomin och ge plats för nya tjänster.

3. Upphandling med avtalsuppföljning och digitalisera system:
Arbeta aktivt med långtgående ekonomiska, ekologiska och sociala krav och att livscykelperspektiv ska ställas vid upphandling. Beställarutbildning är viktig för att påskynda arbetet. Det bör tydligt framgå att tex krav på låga CO2 utsläpp ställs på varor och tjänster som upphandlas. Uppgradera och digitalisera bygg- och miljökontorets system.

4. Energieffektiva fastigheter:
Genomför energieffektivisering av kommunens fastigheter. Idag värms stora kommunala fastigheter med direktverkande el. Här behövs ett politiskt fokus för att påskynda arbetet. (KMHU/TFU)

5. Samlokalisera och använd lokaler effektivt:
Kommunens nyttjande av lokaler måste bli mer effektivt. Använd lokalerna i Messingen fullt ut, Se över effektiviseringspotential och underlätta för nyttjande av lokaler när verksamheter inte använder dem.

6. Måltider:
Utred och lämna förslag för klimatsmarta måltider med mer ekologiskt, miljömärkt, vegetariskt, närproducerat, från regenerativ produktion och minska matsvinnet. Beredskapsodling behöver bli en viktig del av kommunens långsiktiga strategi. . Återanställ måltidsstrategen och bygg tillagningskök på Runby skola. Utveckla Messingens tillagningskök och matsal för att välkomna fler grupper till restaurangen. Se över hur överbliven mat kan tas om hand genom t.ex. matlådor.(KS, UN, ON)

7. Fossilfria fordon:
Ställ krav på att alla fordon som används på uppdrag av kommunen ska vara fossilfria så snart det är tekniskt möjligt. (KS)

8. Giftfri miljö:
Intensifiera arbetet med hanteringen av PCB i Oxundasjön samt annan förorenad mark i kommunen. Påbörja det som är möjligt trots pågående arbete. Kemikaliesäkra alla verksamheter och ställ krav i upphandling samt följ upp efterlevnad genom uppdaterad kemikalieplan. Säkra reservvattentäkt från innehåll av skadliga mängder kemikalier såsom PFAS. Undvik olämpliga kemikalier vid nybyggnation. Förhindra spridningen av mikroplaster pröva alternativ till granulaten på fotbollsplanerna.

Investeringar		
9. Klimatinvesteringar: Gör effektiva och långsiktiga i klimatinvesteringar och köp av jordbruksmark och skog. Använd befintliga resurser mer effektivt. Stärk beredskapen genom långsiktiga smarta investeringar. Klimatanpassa och arbeta aktivt för att minska effekter av skyfall, värmeböljor och vattenbrist.	2026: 50 mkr 2027: 60 mkr 2028: 55 mkr	KS/ TFU
10. Messingens kök och matsal: Anpassa kök och matsal så att mat till äldre kan lagas och serveras i Messingen. Skapa restaurang och pendlarbibliotek av outnyttjad del i Messingen.	3	TFU/UN/ KFN
Kommunersättningar, driftskostnader		
11. Strategiskt klimatarbete: Förstärk arbetet med klimatomställning och klimatsmart upphandling. Rapportera frekvent och följ upp utifrån klimatbudget involvera akademi och forskning i arbetet. Genomför beställarutbildning och uppdatera upphandlingspolicyn.	1,5 mkr	KS
12 Matkvalitet: Ställ krav på ökad andel regenerativ, ekologisk, vegetarisk, närproducerad, Fairtrademärkt mat och dryck samt minska matsvinnet. Utveckla Messingens kök och välkomna fler att äta i matsalen. Anställ kockar som kan arbeta professionellt med måltiderna.	2,5 + 0,3 mkr	UN KS ON
13. Giftfri miljö: Intensifiera PCB ärendet. Stärk tillsynsarbetet och arbeta aktivt med illegal avfallshantering dumpning av massor och miljöbrottslighet.	2,5 mkr	KS UN BMN
14. Klimatinvesteringar + köp av jordbruksmark och skog: Kapitaltjänstkostnad	2026: 0 mkr 2027: 3,7 mkr 2028: 4,4 mkr	KS

Bygg en grön och levande stad

Vi behöver underlätta för unga och äldre att hitta en attraktiv bostad till rimlig kostnad. Det skulle ge flyttkedjor och möjliggöra för barnfamiljer att flytta till Väsby. Det är viktigt att Väsby erbjuder olika boendeformer som möter olika behov.

Människor uppskattar att ha nära till naturen från sitt hem. När vi blir fler i Väsby, blir vi fler som delar på våra vackra grönområden. Om områdena inte är tillräckligt många och stora riskerar de att utsättas för högt slitage. Förskolor planeras utan tillräckligt stora gårdar. Barnen har inte tillräcklig plats för lek och lärande.

Sönderstyckningen av naturområden till isolerade öar försämrar den biologiska mångfalden. Vid nybyggnation måste hänsyn tas till grönområden nära tågstationen som binder samman Järvakilen och Rösjökilen. Även kulturmiljön bör tas i beaktande. Det finns stor potential att stärka grönytan där det idag är hårdgjort och grusigt.

Låt stationsområdet bli en levande plats för innovation och service i framkant med skiftande funktion under dygnet. Utveckla Centralvägen, skapa en mer levande stadsmiljö, begränsa biltrafiken och öka servicen kopplat till det nya biblioteket.

Parkeringsplatser i centrala Väsby används ineffektivt. Miljontals skattekronor har använts för att bygga parkeringsplatser som står tomma delar av dygnet och kostar pengar. Vi vill se effektiv samordning.

Väsby, den gröna staden

Vi vill se Väsby växa till en grön stad nära till tåg och bussar. En stad med bostäder, affärer i gatuplanet och parker inpå knuten. Vi vill skapa förutsättningar för byggemenskaper, där de som ska bo i huset själva äger och driver projektet. Vi vill se mer plats för stadsodling, beredskapsodling, uteserveringar och möten mellan människor. Miljöpartiet prioriterar barnens plats i staden. Vi vill förbättra medborgardialogen och ta reda på vilken utformning av stadsrummet som Väsbybor vill ha både vad gäller grönska och arkitektur.

Vardagsresor och smartare parkering

Vi vill planera Väsby för att underlätta den bilfria vardag. Väsbybor ska erbjudas mobilitetstjänster som underlättar smarta vardagsresor. Det ska vara lätt att ta sig fram till fots och med cykel. Fler ska ha närmare till buss och tåg. Väsby ska erbjuda tjänster som bilpool, cykelpool och annat som underlättar den klimatsmarta vardagen. Väsbys parkeringar ska användas effektivare och en större del av kostnaden ska bäras av dem som utnyttjar parkeringarna, inte av alla skattebetalare. Utveckla klimatsmarta förmånspaket, inklusive förmånscykel för anställda i Väsby. Vi ser behovet av att lösa parkeringssituationen vid kommunens hallar.

Natur, odling och rent grundvatten

Vi vill bevara och utveckla Väsbys natur- och friluftsområden. Ett rikt djur- och växtliv är viktigt för Väsby och för regionen, men också avgörande för mänsklighetens överlevnad. Utan ekosystemtjänster som binas pollinering och växternas fotosyntes får vi inte ren luft att andas, rent dricksvatten, frukter i våra trädgårdar, grödor på våra åkrar eller mat på tallriken. Förskolors och skolors gårdar samt stadens parker är viktiga delar i att stärka grönstrukturen i Väsby. Väsby ska ha trettio procent trädkronetäckning som mål. Alla i Väsby ska se minst tre träd från sin bostad och ha max trehundra meter till större grönområde. Vid exploatering ska kompensation av naturvärden ske.

Uppdrag

15. Bygg färdigt stationsnära och i centrala Väsby:
Prioritera Väsby entré och övriga stationsnära utvecklingsområden, stärk de gröna stråken i området. Utred möjligheten att förlägga centrumanläggningen i stationsnära läge och utveckla Centralvägen. (KS)

16. Klimatsmarta bostäder:
Markanvisa så att byggherrar måste leverera långsiktigt hållbara lösningar genom smart teknik, återbruk och tillskapandet av tjänster samt en kvalitet och utformning av hus och stad som Väsbybor är nöjda med. Skapa snygga plushus i Väsby är ett minimum. (KSPU, KSTFU)

17. Cirkulär ekonomi:
Ge plats för cirkulär ekonomi. Ställ krav på återbrukat material om minst 25% vid nybyggnation. Ta fram incitament för att påskynda arbetet med att återbruka material. Se över hur bygglovsprocessen kan bli en del i detta. Påskynda arbetet för lånesystem och återvinningsgalleria. (KS/TFU i samverkan)

18. Delningsekonomi:
Stärk delningsekonomin genom lånesystem såsom bilpooler, samåkarbuss, lånecyklar och verktygspool för att underlätta smartare användning av våra resurser.

19. Avfall:
Väsby behöver ett effektivt, väl fungerande och sammanhållet system för hushållsnära källsortering. Påskynda arbetet. Genomför avfallsplanens föreslagna åtgärder för att nå uppsatta mål.(KSTFU)

20. Mobilitet och smarta vardagsresor:
Slutför planer för genomförande av en samlad mobilitetsstrategi för kommunen. Samordna effektivt utnyttjande av parkeringsplatser för boende, verksamheter, besök och infart med smarta IT-system. Revidera policy för prissättning av p-platser, så att bilister betalar den verkliga kostnaden. Genom beteendepåverkan i kombination med infrastruktursatsning finns stor potential för fler cyklister. (KS)

21. Natur:
Påskynda processen att göra Bergaskogen till ett naturreservat. Utred och se till att även ge optimalt skydd och god förvaltning av övriga bostadsnära skogar och värdefulla naturområden. Kartlägg skogarna ta fram en åtgärdsplan för att stärka den gröna infrastrukturen och följ upp arbetet med ekosystemtjänsterna. Ge ytterligare minst tio procent av kommunens areal strikt skydd senast 2030. Utöver områdena som ges strikt skydd ska ytterligare tjugo procent värdefull natur skyddas. Teckna avtal med markägare för att stärka och bevara Väsbys vackra natur. Maximera den biologiska mångfalden, utred åtgärder för att stärkta spridningssamband i staden och över barriärerna E4:an och järnvägen. (KSTFU) (KS)

22. Närodling och pollinering:
Utred och föreslå möjlig utveckling av koloniträdgårdar, pedagogiska odlingar, biodling och kommunens roll för att underlätta stadsodling. Skapa fler jobb inom närodling samt öka efterfrågan genom upphandling och avtalsuppföljning. Gynna pollinerande insekter och artrika miljöer genom bl.a. att öka arealen av hävdad ängsmark och naturbetesmark. Bevara jordbruksmark för att säkra matproduktionen. (KSKMHU)

23. Väsby friluftsområde:
Återuppta arbetet med att utveckla och skapa Väsby friluftsområde i Runby, Kairo och Sättra (KS, KFN)

24. Buller:
Kommunen ska verka för att stoppa utbyggnaden av fler banor på Arlanda. (KS, BMN)

25. Vatten:
Förbättra och föreslå åtgärder för vattenkvaliteten, följ upp arbetet. Rena vårt vatten från gifter och motarbeta övergödning och igenväxning. Väsby måste säkra miljömålen om levande sjöar och vattendrag samt grundvatten av hög kvalitet. Återskapa våtmark, lyft fram dagvattnet och genomför åtgärder tex att ta bort vandringshinder. (KSKMHU)

Investeringar		
26. Natur : Skog och värdefull natur måste skyddas.	2026: 0,5 mkr 2027: 3 mkr 2028: 3 mkr	KFN
27. Cykelstaden Väsby: Bygg ut och bygg ihop cykelbanorna och investera i cykelparkering vid målpunkter såsom badplatser och perifiera parkeringar samt på längre sikt en bro över E4.	2026: 5 mkr 2027: 5 mkr 2028: 5 mkr	KS
28. Väsby friluftsområde: Utveckla friluftsområdet i Runby, Kairo och Sättra.	2026: 2,5 mkr 2027: 3 mkr 2028: 8 mkr	KS
Kommunersättningar, driftskostnader		
29. Natur: Bilda naturreservat. Stärk arbetet med vatten, natur- och miljövård med möjlighet till förvaltningsavtal för skog och besluta om skötselplan för Sättra naturreservat. Stärk arbetet för att snabbare nå miljömålen. Röj växtlighet i sjöar.	2026: 3 mkr Kapitaltjänst: 2027: 0,4 mkr 2028: 0,4 mkr	KS
30. Friluftsområde: Kapitaltjänst för investeringar i Väsby friluftsområde.	2026: 0 mkr 2027: 0,1 mkr 2028: 0,2 mkr	KFN
31. Cykel: Kapitaltjänst för cykelinvesteringar.	2026: 0 mkr 2027: 0,3 mkr 2028: 0,3 mkr	KS

Ge lika möjligheter till utbildning

Idag har Väsbys skolor olika förutsättningar att klara sitt uppdrag. En stor andel av eleverna som lämnar nian har inte klarat kunskapskraven i alla ämnen. Det är skillnad mellan pojkar och flickors lärande och resultat. Väsbys skolor har inte tillräckliga resurser för att fånga upp de elever som har behov av särskilt stöd. Lärarna behöver få vara lärare och rektorer pedagogiska ledare.

Ett lärande Väsby

Se över tillämpningen av delprojektens resultat. Digitalisering är ett utvecklingsområde som behöver fokus både utifrån kostnadsbild men också utifrån användning . Se över behovet av kompletterande utvecklingsområden.

Fler vuxna i välskötta skolor

Vi vill att varje barn ska ha en ärlig chans att klara skolan och nå sina kunskapsmål. Alla elever måste ges förutsättningar och tillräckligt stöd för att nå de nationella kunskapskraven och målen för respektive utbildning. Vi kan inte acceptera en skola där elever tillåts halka efter och slås ut. Alla ska kunna nå sin fulla potential. För att det ska vara möjligt krävs det fler vuxna i skolan.

Pedagogik och ledarskap

Vi vill att Upplands Väsby ska vara en attraktiv skolkommun med skickliga lärare och skolor i framkant. För att nå dit behöver kommunen och varje huvudman sätta elevernas lärande i fokus, anpassa undervisningen och ha höga förväntningar på elever och verksamheten. Rektorer ska kunna fokusera på sin nyckelroll som pedagogiska ledare. Lärarna ska få använda sin förmåga och kompetens i klassrummen. Det är viktiga faktorer för att elever ska lyckas. Utöver ledarskap ser vi betydelsen av läromedel och att alla elever har skolböcker för skolarbetet.

Inspirerande miljöer fria från mobbning

Vi vill skapa trygga miljöer i förskolan och skolan. Det är en förutsättning för att barn och elever ska kunna utvecklas och lära sig. Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Det måste råda nolltolerans mot mobbning och trakasserier. Skolornas arbete med våldsprevention ska stärkas och följas upp. Barnens rum och lokaler ska vara inspirerande, aktiverande och väcka nyfikenhet för nya utmaningar och kunskap om omvärlden. Skollokalerna ska vara ändamålsenliga och hållas i gott skick. Åtgärder för förbättrad ljudmiljö bör ingå i det fortsatta underhållsarbetet av skolorna. Det är en viktig arbetsmiljöaspekt.

Resursskola och anpassad grundskola

Väsby behöver en långsiktig lösning för elever som har särskilda utmaningar med olika delar av skolan. Vi vill se en resursskola och anpassad grundskola som ges långsiktiga förutsättningar både vad gäller lokaler men också tillräckliga resurser för att möta behoven hos de barn som går på skolorna. Detta skiljer sig från år till år.

Livslångt lärande

Vi vill att alla ska ha möjlighet att skola om sig, byta inriktning eller fördjupa sina kunskaper inom olika områden. Det är viktigt för både individen och vårt samhälle. Det är därför viktigt att dörrarna till bildning och utbildning hålls öppna genom livet. Vi vill att det ska vara möjligt att läsa in eller komplettera sin gymnasieutbildning på Komvux. Vi vill även stimulera bildning genom Studieförbunden.

Uppdrag

32. Skolplatser:
Presentera uppdaterade prognoser för behov av skolplatser och säkra behoven genom god planering. Runbyskolan ska utvecklas. Presentera en långsiktig lösning för resursskola och anpassad grundskola. (KS, UN)

33. Ekonomi:
Inför ett likvärdigt hyres- och ersättningssystem utan överkompensation för vissa förskolor. (KS,UN)

34. Pedagogik och läromedel:
Utveckla Natur- och Kulturskolan samt pedagogiken i ordinarie undervisning. Se till att läromedel finns i alla klassrum. (UN)

35. Likvärdigt och intensifierat värdegrundsarbete med barn i mellanstadiet:
Ge pojkar och flickor samma förutsättningar att lyckas i skolan, börja arbetet redan i förskolan och håll i arbetet hela vägen genom skoltiden. (UN)

36. Måltider:
Maten ska vara av bättre kvalitet. Utöver smak så måste vi öka andelen ekologiskt, närproducerad och vegetarisk samt minska maten som slängs. Bygg tillagningsköket på Runby och ta bort motagningsköken. (KS, UN)

37. Lokaler:
Rusta upp och klimatsäkra våra skol- och förskolelokaler. Använd befintliga lokaler mer effektivt och ge VNG en rimlig hyra. Renovera Smedsgärdshallen. Presentera en långsiktig lösning för resursskola och anpassad grundskola. (TFU)

38. Musikklasser:
Utred nystart av musik- och scienceklasser i grundskolan. (UN)

39. VNG:
Utveckla Väsby Nya Gymnasium med inriktning på att möta Väsbyelevers behov. Se över bredd och möjlig estetisk inriktning samt förutsättningar för resursskola på gymnasienivå. (UN)

40. Integration:
Se över hur biblioteket och skolan kan få en mer aktiv roll i integrationsarbetet. Stärk integrationen genom att alla Väsbys skolor deltar i mottagandet av nyanlända elever. (UN, KFN)

Investeringar		
41. Ombyggnation av Runbyskolan skolplatser, tillagningskök och matsal. Möt samtidigt behovet från föreningslivet (orientering, skidor, fotboll mfl)	2026: 10 mkr 2027: 40 mkr 2028: 60 mkr	UN
Kommunersättningar, driftskostnader		
42. En skola där alla lyckas: Stärkt ledarskap, fler lärare, läroböcker och resurser till skolan, stärkt elevhälsa. Fokusera på mellanstadieeleverna.	10 mkr	UN
43. Satsning på förskolan och mindre grupper i F-3.	10 mkr	UN
44. Kapitaltjänst ombyggnation Runbyskolan	2026: 0 2027: 0,5 2028: 2,0	UN, TFU
45. Stärkt studiehandledning: Utöka tiden för stöd på modersmålet, i skolans olika ämnen.	0,7 mkr	UN
46. Bibliotek: Stärk skolbiblioteken och utred två eller tre geografiskt väl placerade filialer.	1 mkr	UN/KFN
47. Fortbildning och handledning: Utöka utbildningen och handledningen av pedagoger i förskolor och skolor om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och särbegåvning.	2 mkr	UN
48. Studieförbunden: Satsa på studieförbundens bildningsverksamhet.	0,5 mkr	KFN
49. Vuxenutbildning: Språksatsning Komvux och SPI	1 mkr	UN

Skapa ett socialt hållbart Väsby

Vi har idag ett samhälle med höga krav, där många människor upplever stress och den psykiska ohälsan ökar. Det skapar problem, både för individen och samhället. En del barn och unga slås ut tidigt när resurserna i skolan inte räcker till och det saknas trygga vuxna omkring dem. Experter pekar på betydelsen av att arbeta med barn i mellanstadiet.

För den som är ny i Sverige tar det för lång tid att ta sig in i samhället och för den som har hamnat utanför samhällsstrukturerna är det svårt att ta sig in igen.

Många människor upplever ensamhet, inte minst våra äldre. Den som behöver hemtjänst eller äldreomsorg möts idag alltför ofta av personal som inte har rätt förutsättningar för att göra ett bra jobb. Dessutom saknas i stor utsträckning individanpassning inom hemtjänsten och övrig äldreomsorg.

Demokrati och aktivt civilsamhälle

Vi vill utveckla samverkan med civilsamhället och bygga en starkare demokrati där alla är involverade. Människors ideella insatser för medmänniskor och närmiljö ska uppmuntras och stödjas. Det kan gälla allt från föräldrar på stan och promenader med äldre till ledarinsatser i ungdomsidrott och språkcaféer för nyanlända. Samverkansavtal och riktade stöd behöver utvecklas.

Kommunens verksamhet ska vara öppen och transparent så att alla har möjlighet att ta del av och påverka de politiska besluten. Vi vill vidareutveckla och förbättra former för det politiska arbetet genom exempelvis medborgarberedning, rådslag, fokusgrupper, årliga offentliga politiska debatter som tillgängliggörs genom livesändning.

Ett Väsby för alla

Att det finns arenor där människor möts är avgörande - t.ex. i blandade bostadsområden och skolor, på arbetsplatser, i föreningsliv och intresseföreningar. Integration berör hela samhället och bör vara en övergripande dimension i alla politikens områden, och utvecklas i nära samarbete med civilsamhälle, bostadsvärdar och näringsliv.

Integration och flyktingmottagande

De humanitära behoven ökar. Aldrig förr har så många människor varit på flykt som idag. Till Väsby kommer färre än tidigare men arbetet för integration är fortsatt viktigt. Resurser bör allokeras för att stärka förutsättningarna för ett gott mottagande, inte minst i skolan. Ett fortsatt positivt samspel mellan offentliga aktörer, civilsamhälle och näringsliv är avgörande för att lyckas.

Jämställdhet

Vi vill se ett aktivt arbete för ökad jämställdhet redan från förskolan. Våra förskolor och skolor ska arbeta med att minska skillnaderna mellan pojkars och flickors studieresultat utan att flickors resultat sjunker. Pojkar når i lägre utsträckning än flickor gymnasiebehörighet och fullföljer i lägre grad en gymnasieutbildning. Det innebär högre risk att inte nå arbetsmarknaden och drabbas av ohälsa. Vi behöver ställa krav på jämlika löner. Kvinnodominerande yrken ska inte halka efter i löneutvecklingen.

Folkhälsa

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där människor från olika generationer och med olika social bakgrund möts. När var och en har inflytande över sin vardag minskar stressen och den psykiska hälsan ökar. I det goda samhället tar vi hand om varandra och barn och unga ges goda chanser i livet. För den som har hamnat utanför samhällsstrukturerna finns det vägar in igen. Människor som är nyinflyttade i Sverige får en chans att bli en del av samhällsgemenskapen. Seniora medborgare har möjlighet att leva ett aktivt liv och bidra i samhällsutvecklingen. Personer med funktionsnedsättning är en självklar del i gemenskapen.

Kultur

Vi vill ha ett socialt hållbart samhälle där det finns rika möjligheter att skapa och delta i fritidsverksamheter och kultur. Väsby behöver ett större bibliotek med plats för alla åldrar. Genom att lägga samman resurser för folkbibliotek och skolbibliotek så kan också biblioteksfilialer upprättas och lärande stärkas.

Idrott

Både barn och vuxna ska ges goda möjligheter att träna på olika sätt. Anläggningar ska vara funktionella och tillräckliga. Istället för nytt kan man renovera och bygga om ex. Smedsgärdshallen efter föreningarnas behov, Simhallens plats får bli ny hall eller två. Man kan kombinera specialidrottshall med en vanlig hall för nyttjande på dagtid. Utred möjligheten till en samåkarbuss för barn som ska ta sig till fritidsaktiviteter en längre sträcka från hemmet eller skolan samt buss som kan användas för samåkning till och från matcher på helger. Vi avsätter resurser för att möjliggöra en 50 meters bassäng.

Kommunen som arbetsgivare

Vi vill arbeta med att stärka Väsby kommun som arbetsgivare. Det är avgörande för en fortsatt god service till alla som bor i Väsby.

Omsorg

Vi vill se fler händer i omsorgen. De som arbetar med äldre behöver bättre arbetsvillkor. Det kan till exempel vara kompensation med förkortad arbetstid för ett hållbart arbetsliv. Vi vill att fler ska arbeta inom vården och de som är där ska orka stanna kvar. Arbeta med att ge varje brukare mer tid med hemtjänstpersonalen under mindre stressade förhållanden, samt med skapandet av en omsorg som anpassas efter individens behov. Utveckla olika boendelösningar och möt behovet av boendeplatser. Vi avsätter resurser till kulturgarantin för äldreboenden.

Unga och trygghet

Vi vill se fler vuxna där unga finns. För att lyckas i arbetet med unga behövs goda relationer och för att nå goda relationer behövs kontinuitet. Vi ser ett behov av att stärka Socialnämndens arbete för unga och deras familjer genom t. ex. kontaktpersoner och- familjer. Vi vill se en satsning på fler vuxna med långsiktiga uppdrag att arbeta förebyggande med unga. En särskild satsning för barn i åldrarna 10-14 är nödvändig. Kommunens organisation behöver också en ökad samordning för att fånga alla unga som behöver stöd. Civilsamhället behöver också beredas möjlighet att i större utsträckning bidra till trygghetsskapande aktiviteter. Vi ser gärna en samverkan med Svenska kyrkan.

Vi ser behovet av att höja status på yrkesroller inom fritidsgårdar för att stärka de uppdragens attraktivitet.

Pride

Vi vill fira alla människors lika värde och att all kärlek är bra kärlek. Vi vill att firandet är på en sommargata i Väsby. Vi ser gärna förslag för hur och var vi kan genomföra det.

Uppdrag

51. IOP avtal:
Stöd civilsamhällets krafter exempelvis genom Ideburet Offentligt Partnerskap

52. Demokrati:
Utveckla medborgardialog för omställningen till det hållbara samhället socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Genomför en medborgarberedning och stärk den politiska dialogen.

53. Stärk arbetet för socialt utsatta människor:
Försäkra oss om tillräckliga resurser finns för att stötta de som har behov. Stärk samverka med civilsamhället ex. Svenska kyrkan.

54. Kultur :
Utred kulturgarantin för äldreboenden likt den som tas fram för skolor.
Utred och föreslå samarbeten med norrortskommuner för samutnyttjande och medfinansiering av kultur-fritids och idrottsanläggningar (KFN, TFU)

55 Idrott:
Investera i Smedsgärdshallen, bygg en kombinerad specialidrottshall vid Runby och utveckla Vilunda. Hallarna behöver användas dagtid av skolor och kvällstid av föreningsliv. Utred möjligheten att bygga två hallar på varandra på den plats där simhallen ligger idag. Antingen byggs den fullstora hallen i Runby som kombinerad specialidrottshall eller så används ytan där simhallen är idag. När den nya simhallen är byggd frigörs ytan i Vilunda som då kan gå till annan sport.

När Hasselbadet stängs ner finns ytterligare argument för att satsa på en större simhall. Vi lyssnar in simföreningen och avsätter medel för en 50 m bassäng. Vi ser att man kan åstadkomma vattenlek och familjebad utan stora investeringar. Vi ser därför som VSS att äventyrsdel kan prioriteras ner.

56. Attraktiv arbetsgivare:
Ge anställda fler kollegor och en bättre arbetsmiljö. Utveckla systemet för att underlätta prognos och budgetarbete. Ta fram förslag för hur förmånsportalen kan utvecklas ytterligare.(KS)

57. Samåkarbussen:
Utred möjligheten för att underlätta samåkning till fritidsaktiviteter. Arbeta mer proaktivt för nya resenärer utöver nuvarande arbetsförhållande till SL / Trafikförvaltningen.

58. Gröna jobb:
Samverka för att skapa fler jobb som del av klimatomställningen. Gröna jobb/köp i hållbart Väsby: Omställning behöver ske i samverkan med lokala näringslivet.

59. Integration:
Stärk samverkan och den positiva verksamhet som redan pågår i Väsby. Hitta vägar för att motverka segregationen. Arbeta i alla Väsbys områden.

Investering		
60. Stadsodling och beredskapsodling	2 mkr	KS
61. Hallpaket: Renovera Smedsgärdshallen, ersätt tälthall med fullstor hall kombinerad specialidrott vid Runbyskolan, möjliggör 50 meters simbassäng. Vidare utveckling och investering i Vilunda sker när simhall är klar.	2026: 11 mkr 2027: 75 mkr 2028: 62 mkr	KFN/TFU
Kommunersättningar, driftskostnader		
62. Trygghet: Utöka den förebyggande ungdomsverksamheten och knyt verksamheten närmare skolan. Stoppa nyrekrytering till kriminalitet och skapa goda vanor genom andra val. Stärk samverkan med Svenska kyrkan i Väsby och fokusera på mellanstadieålder i arbetet. Stärk socialkontorets förutsättning att jobba med unga och deras familjer utifrån deras insyn.	2 mkr + 2,5 mkr	SN/KFN
63. Vuxna på stan: Öka resurserna till föreningsvandringar	0,3 mkr	KFN
64. Kapitaltjänst renovering Smedsgärdshallen och fullstor hall Runbyskolan eventuell kombinerad specialidrott.	2027 0,9 mkr 2028 2,5 mkr	KFN/TFU
65. Funktionsnedsattas delaktighet i föreningslivet	0,3 mkr	KFN
66. Jämställdhet: Stärk och följ upp arbetet för jämställdhet.	0,2 mkr	KS
67. Folkhälsosatsning: Arbeta systematiskt med alla aspekter av folkhälsoarbetet.	0,2 mkr	KS
68. Kulturgaranti för äldreboende	1 mkr	KFN
69. Attraktiv arbetsgivare: Arbeta aktivt för att stärka arbetsgivarvarumärket.	0,1 mkr	KS
70. Integration: Utöka samverkan med civilsamhället.	1,5 mkr	KS
71. Demokrati: Utveckla demokratiska forum som t.ex. medborgarberedning.	0,5 mkr	KS
72. Gröna jobb: Näringslivets delaktighet i omställning och utbildning. Väsbys näringslivsarbete stärker företagen som behövs i omställningen. Här finns även potentiellt integrationsarbete.	2 mkr	KS/ UVP

Resultaträkning

Mkr	Resultat 2024	Budget 2025	Prognos2025	Budget-förslag 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	777,1	788,1	823,6	829,4	850,1	877,3
Verksamhetens kostnader	-3 870,0	-4 017,9	-4 022,6	-4243,5	-4 364,0	-4 493,3
Avskrivningar	-203,5	0,0	-167,2	-185,6	-206,4	-225,9
Verksamhetens nettokostnad	**-3 296,4**	**-3 397,1**	**-3 366,2**	**-3 599,7**	**-3 720,2**	**-3 841,8**
Skatteintäkter	2 556,3	2 742,3	2 732,2	2 873,0	2 986,2	3 126,3
*Utjämning och generellt statsbidrag	838,2	737,0	755,7	799,9	862,9	887,9
Finansiella intäkter	24,8	15,9	16,4	17,9	19,6	20,5
Finansiella kostnader	-115,3	-70,1	-97,3	-58,7	-72,4	-87,6
Delsumma skatteintäkter och finansnetto	**3 304,0**	**3 425,2**	**3 407,0**	**3 632,0**	**3 796,4**	**3 947,1**
Årets resultat	**7,6**	**28,1**	**40,8**	**32,3**	**76,2**	**105,3**
Resultat i % av skatter	*0,2%*	*0,8%*	*1,2%*	*0,9%*	*2,0%*	*2,6%*
Genomsnittligt resultat för tre år:		*1,2%*	*1,2%*	*1,9%*	*2,6%*	*3,6%*
Resultatmål 2,5%	*84,9*	*87,0*	*87,0*	*91,8*	*96,2*	*100,4*
Skillnad	*-77,3*	*-58,9*	*-58,9*	*-59,5*	*-20,1*	*4,9*
Skattesats		19,42	19,42	19,42	19,42	19,42
		2025	2025	2026	2027	2028
Effektivisering		**-1,3%**	**-1,3%**	**-1,30%**	**-1,30%**	**-1,30%**

Balansräkning

mkr	Budget 2025	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	5 609	5 244	5 463	5 959,6	6 342	6 735
Omsättningstillgångar	753	613	512	849	961	1 086
varav kassa	*0*		*0*	*0*	*0*	*0*
Summa tillgångar	**6 362**	**5 858**	**5 975**	**6 809**	**7 303**	**7 821**
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	2 253	2 109	2 144	2 357	2 520	2 725
Avsättningar för pensioner	566	553	566	565	569	574
Övriga avsättningar	66	64	65	68	70	72
Långfristiga skulder	2 855	2 635	2 727	3 102	3 321	3 509
varav bankskuld	*2 300*	*1 640*	*2 300*	*1 994*	*2 376*	*2 763*
Kortfristiga skulder	622	497	474	716	823	941
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**6 362**	**5 858**	**5 975**	**6 809**	**7 303**	**7 821**
Soliditet						
Inkl ansvarsförbindelser*	23%	22%	26%	24%	25%	27%
Exkl ansvarsförbindelser	35%	36%	43%	35%	35%	35%
**Ansvarsförbindelsen, mkr*	*783*	*815*	*776*	*729*	*689*	*652*

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt följande

1. att fastställa nämnders/styrelsers/utskotts kommunersättningar 2026 i enlighet med Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsbys förslag,

2. att anta Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsbys förslag till investeringar,

3. att utdebiteringen för år 2026 höjs med 20 öre det vill säga 19,62 kronor per skattekrona,

4. att anta Miljöpartiet de gröna i Upplands Väsbys förslag till resultatbudget,

5. att fastställa kommunstyrelsens lånetak till 2 300 000 000 kronor år 2026,

6. att kommunstyrelsen under år 2026 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2026,

7. att fastställa kommunkoncernens låneram 2026 till 6 054 000 000 kronor. Låne-och borgensram för AB Väsbyhem är 4 080 000 000 kronor.

8. att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Väsbyhem låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 4 080 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

9. att fastställa att borgensavgiften 2026 för kommunens helägda bostadsföretag skall vara 0,45 procent av utnyttjad borgenssumma,

10. att fastställa principerna för kommunens ledningssystem,

11. att fastställa kommunfullmäktiges mål i enlighet med Miljöpartiets förslag,

12. att i övrigt anta det av Miljöpartiets upprättade förslaget till flerårsplan med budget för år 2026-2028,

13. att ge nämnder, styrelser och utskott, inklusive AB Väsbyhem, uppdrag enligt Miljöpartiets förslag,

14. att uppdra till styrelser, nämnder och utskott att för 2026 besluta om sina verksamhetsplaner, med budget senast i december 2025

15. att bemyndiga ekonomidirektören att göra de tekniska justeringar som kan behöva vidtas inom flerårsbudgetens ram

16. fastställa kostnaderna för inre underhåll till 105kr per kvadratmeter 2026

17. motionen om att höja friskvårdsbidraget för alla kommunanställda i Upplands Väsby kommun (KS/2025:232) anses besvarad med hänvisning till beslutet i flerårsplanen att höja friskvårdsbidraget till 3500 kr per anställd,

18. motionen om att tillåta cancerscreening på betald arbetstid (KS/2024:276) anses besvarad med hänvisning till flerårsplanens uppdrag till kommunstyrelsen om att utreda möjligheten

19. motionen om att bilda Bergaskogens naturreservat och säkra natur och rekreativa värden för framtiden (KS/2023:18) ska bifallas och inrättandet av kommunalt naturreservat i Bergaskogen ska ske 2026 (KS/2025:59) enligt yrkanden.

20. motionen om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering (KS/2024:275) anses besvarad utifrån beslut i löneöversynsarbetet att rikta satsningen på att undersköterskor får ett automatiskt påslag om 1000 kr i månaden samt att det finns beslut om att avsätta en central lönepott för omsorgsyrken om 1 mkr i flerårsplanen.

21. motionerna1 om hastighetsnedsättande åtgärder och motionen om att värna om äldres rätt till en trygg bostadsmiljö (KS/2024:378) bifalls och investeringsmedel avsätts i flerårsplanen för tillgänglighetsanpassningar, mindre trafiksäkerhetsåtgärder och trafikbulleråtgärder hos KSTFU och hanteras inom grunduppdraget.

miljöpartiet de gröna

UPPLANDS VÄSBY